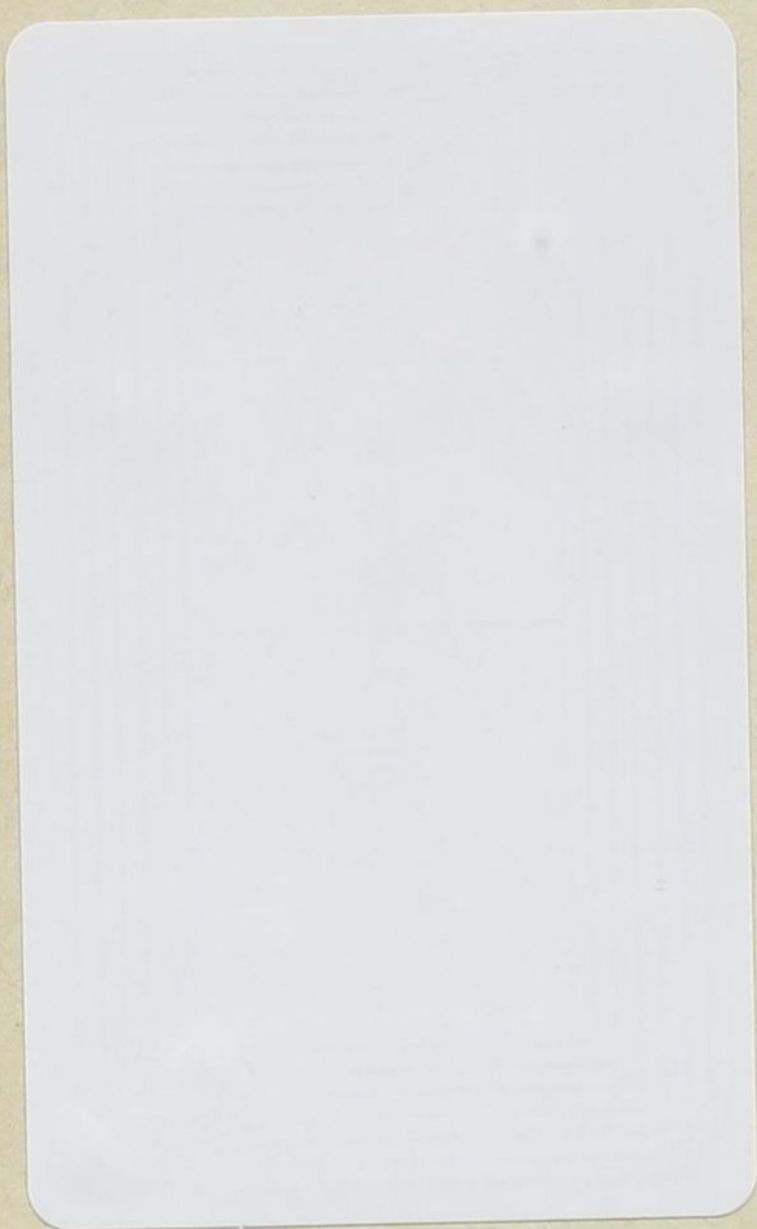

201 745 - 1-7

SBB

N12<160174577010

صیانی ۵

آذربایجان ادبیاتی

قوسی

اون برنجی عصر هجری

مؤلفی : سلمان ممتاز

ترجمه و تکرار طبعی حقی مؤلفه عائد دور

فومونیت شریاتی

ادچونکی بین السطیل مطبعه سی

۱۹۲۵

صیابی ۵

آذربایجان ادبیاتی

قوسی

اون برنجی عصر هجری

مؤلفی : سلمان ممتاز

ترجمہ و تکرار طبعی حقی مؤلفہ عاندور

قومیت شریاتی

ادچونجی بین الملل مطبعہ سی

۱۹۲۵

قوسی

سنیق سبوده سو دوتمز قرارمی دورمز
شکسته کونکمه محوم که قان ایلم دولودور
(قوسی)

(قوسی) اون بیرنجی عصر هجرنیك آخزلرینده پارلامش اهلی شاعراریمزك اڭ
برنجی لریندندر. موزون و رایقانه شعرلرینك چوقینی تور کجه سویله دیگندن
طولایی ایران (تذکره نویس) لری طرفندن بیله چیکلمیهن بو مهارتلی شاعریمزك
حقده تاسف اولسونکه ماخذلریمز هلهك دورتدر. (قوسی) باره سنده ایلك ماخذیمز
بولونان (روزروشن) تذکره سی بیزی آنجاق آشاغادا کی جمله لر ایله آشنا ایدیور.
«قوسی ارباب علم و فضلدن اولاراق (تبریز) لیدر. علوم متداوله بی (اصفهان) شهرینده
(آقا حسین خوانساری) دن کسب ایله (اکبر پادشاه) ك زمانده (هندوستانه یتوشهرك
(خان اعظم) ك مصاحبته ایله ممتاز اولدی. اشبو شعر جمله اشعاریندندر

کس ندیدیم به بیدردی خورشید که هست
همه تن پنجه و چا کی بکر بیانش نیست»

(روزروشن: صحیفه ۵۶۴)

ایکنجی ماخذیمز ینه هندوستان محررلریندن (نورحسن) ك (نکارستان سخن)
آدلو تذکره سی در. (نورحسن) یازیور. «قوسی (اکبر پادشاه) امراسندن
(خان کلان) ك خدمتده اولوردی. اوز زمانده دارا، خلال، و او قبیل شیئر
تراش ایتمه سنده یونماقنده بیمثل ایدی. بو بیت اونداندر.

کار (قوسی) درهم از زنجیر زلف یار اوست
همچو زلف یاردایم صد کیره درکار اوست»

(نکارستان سخن: صحیفه ۱۸۴)

اوچونجی ماخذیمز انکاتره یازیچی لاریندن (چارل ریپو) نك (اسامی کتب) یدر.
(چارل ریپو) مخصوصا (برتیش موزه نوم) ایچون ترتیب ویردیگی (قاتالوق) نده
اشبو معلوماتی ویریور. «(قوسی) نك اثریندن (تبریز) ده یا شاما سیله (شیعه) اولدیغی
آگلاشیلیور. (فضولی) ه معتقد و اونی تقلید ایله شعرلر سویله دیگنی ده اوزی
اعتراف ایدیور. (برتیش موزه نوم) ده بولونان (ال یازیسی) هم اولدن هم آخردن
ناقصدر. آنجاق (ری) حرفیله بتریلهن غزلردن باشلانور.

ایله کیم درمان سنکدور درد بیدرمان سنکدور
هر نه ایتسن پادشاهم ایله کیم فرمان سنکدور
و (میرزا طاهر) باغنگ تعریف توصیفده بیر (ترجیع بند) ی واردر که ناتمامدر.
زاهد دولو جامده کی لبریز صفادور
دردمی کلرنک و کل آب بقادور

ظاهرا (میرزا طاهر) شاه (عباس ثانی) ننگ مورخی و (شاه سلیمان) ننگ وزیر ی ایدی.
(چارل ریو: قاتالوغی)

دوردنجی ماخدیمز روس مستشرقلریندن پروفیسور (آ. قریمسکی) ننگ (تور کیه و اوننگ
ادبیاتی تاریخی) آدنلو روسجه یازدیغی کتابچادر. (آ. قریمسکی) یازیور.
« نهایت (۱۷) نجی عصرک آخرلرینده (آذربایجان) ننگ (لیریق-ربابی) شاعرلریندن
بولونان (تبریز) لی (قوسی) پارلایارق ربابی شعرلرینده شکسینر (شیخ فصولی) ننگ
غرلرینه تقلیددا انشاد ایتدی.»

Исторія Турціи и ея Литратуры А. Крымскаго.

اشبو ماخذلرک ویردیکلری معلومات بیر ییرلریله تطبیق ایدیلدیگده دیمک
اولار که یکدیلرینه تامامیه مطابقدرلر.

(تبریز) آچار کونکامی (قوسی) کر آچاسه

هر چند که فردوس (صفاهان) ه یتوشمز

(قوسی) کرک که کعبه دیوب اقتدا قیله

(تبریز) قله سینه (صفاهان) دیدیکاری

مقطعارینی سویله یین (قوسی) آذربایجان مشاهیر شعراسندن اولاراق (تبریز) لیدر.
(قوسی) چوق اولایله که آخوندلارک تکفیر و یا تضییق نندن دیگر بیر چوق مهاجر
و یا سیاح شاعرلریمز کبی دوغمایوردی اولان (آذربایجان) دان آیریلاراق
(اصفهان) شهرینه گیتمشدر. و صفویه دولتک سوک پایتختی (۱) بولونان
(اصفهان) ده فرصدن استفاده ایدرک (آقاسین خوانساری) رحله تدریسنه دوام ایله علم
و فضائی و سعتلندیرمگه سعی ایتمشدر. آشاغادا کی سطرلر (قوسی) ننگ (اصفهان) دا
یاشادیغنه دلیل اولماقله برابر ماخذلریمزک ویردیکلری معلوماته دخی تقویت ویریورلر.

(۱) صفویه دولتک ایلك اول پایتختی (تبریز) سوگرا (قزوین) نهایت (اصفهان)
شهرلری ایدی. «همتاز»

(تبریز) آچار کونکامی (قوسی) کر آ چاسه
هر چند که فردوس (صفاهان) ه یتوشمنز

هجر و خمار (مدرسه) کنجی اسیریم
ساقی و جام صحن کاستان هرای های

کونکام دوتولدی (خاک وطن) دن یمان منم
ای مشهد غریب خراسان هرای های

زنکار غم کوز آینه سین دوتدی (قوسی) نیک
ای خاک سرمه خیز (صفاهان) هرای های

(قوسی) انشاد ایندیگی شعرلرینده (فضولی) ه پیرو اولماسیده صحیحیدر. بونی
او اوز غزلرینده آپ آچیق سویلیور.

بو اول سوز پر تویدور کیم (فضولی) سویلمش (قوسی)
نیچوک کیم موجلمش سوده عکس آفتاب اوینر

و ینه — اول غزل فیضیدن اوز ویرمش منکا (قوسی) بو کیم

بو ایش قسمت (فضولی) خواه آغله خواه گل
(چارل ریونک) (قوسی) بی شیعه حساب ایندیکیده دوغرودر. بو گما شعرلرینده
اولان بعضی جمله لر ایله (تبریز) لی اولماسی دلیلدر. از جمله:

کونکام دوتولدی (خاک وطن) دن یمان منم
ای (مشهد غریب خراسان) هرای های

و ینه — هیچ بوندن چکمه غم (قوسی) ا کر بینا ایسن

غم نیچون چکسین (غلام حیدر کرار) اولن

و ینه — وار امیدیم کیم المذن (ساقی کوثر) دوته

هر قدر سالسه ایاغدن کبند مینا منی

(خان اعظم) ایله (خان کلان)ه کلدیگده بونلارک هر ایکسیده بیر شخصدر. (کلان) فارسجه اولاراق (اعظم) معنی سنه در. آذربایجانده (کلانتر) سوزی متداول اولدیغی کبی (بخارا)دهده (کلان) سوزی مستعملدر. سودا کر کلان، آدم کلان، قاضی کلان تا الخ... (خان اعظم): اکبر شاه و جهانگیر رجاال و شعراسندن ایدی. (کجرات) (والی) سی حاکیمی ایکن (۱۰۳۴) تاریخده وفات ایتمشدر. (قوسی) نڭ یاشادیغی عصره گلدیگده هجری (اون بیر). میلادی (اون ییدی) در. چونکه شاه (عباس ثانی) شاه سلیمان، آقا حسین خوانساری، و میرزا طاهر هپ (اون برنجی) عصرده یاشامش تاریخی شخصلر در که اونلارک یاشادیقلاری عصر باره سنه هیچ بیر اختلاف اولایلمه ز. هله (قوسی) نڭ استادی اولاراق (ذوالجمالین) لقبی ایله مشهور بولونان (آقا حسین خوانساری) نڭ هجری (۱۰۷۷) ده (شاه سلیمان) ی نیابتا (صفویه) تختنه اوتورتدیغی نظر اعتباره آلساق (قوسی) نڭ اون برنجی عصرک نهایتده حال حیاتده اولدیغنی قبول ایتمگمه مجبور ز. (میرزا طاهر) باغینی تعریف و توصیف ایدن (قوسی) شهبه سیز هر ایکی حکمدارک یعنی (شاه عباس ثانی) ایله اوغلو (شاه سلیمان) ک زمانلارینی درک ایده یلمشدر. (میرزا طاهر) شاه عباس ثانی واقعه نویسی اولدیغی کبی شاه سلیماننده وزیر ی اولمش ایدی. (قوسی) داهی شاعریمز بولونان (ملا محمد باقر فضولی) دن متأثر اولدیغدان باشقا بیرده آذربایجان اعظم شعراسندن مشهور (وحید) ک تاثیرینده در. (وحید) یوقاریده آدی ذکر اولونان (میرزا طاهر) ک شعرده ایشاتدیگی تخلصیدر. که بونی (چارل ریو) آ گلیامامشدر (میرزا طاهر وحید) اوز وقتک اجله فضلاو سر آمدان شعراسندن ایدی. اونڭ شعرلری دورت یعنی تورک، فارس، عرب، و هند دیلرینده اولاراق (دوقسان بیك) بیتدن عبارتدر، تملق و تبصص یلمیدن (قوسی) نڭ (میرزا طاهر وحید) باغینه نظما یازدیغی توصیف جایزه قوپارما فکری ایله اولمیوب یالگیز او بویوک استاده اوز سلیقه طبعنی گوستهرمک و شعرلرینی اونا بگنديرمک نیتی ایله اولمشدر. (چارل ریو) نڭ یازدیغنه گوره (قوسی) نڭ (برتیش موزه نوم) ده بولونان ال یازیسی هم اولدن هم آخردن ناقصدر. او ورقلر فقط (ری) حرفیله بئریله ن غزلردن باشلاتیور. دیمک (بریتانیا موزه) سنده شاعریمزک یالگیز (ری) حرفیله حتم اولونان شعرلری موجوددر. اگر آیری حرفلر ایله بیتن غزلردنده اله گچمش اولسا ایدی او زمان (قاتالوغ) ده اونلارکده نمونه لری نشان ویریله ر ایدی، (ری) حرفیله اتمامه یته ن غزللرک اشبو کیچیک کتابچامزه بو گون یالگیز (اون ایکی) سی دوشه یلمشدر.

بو سطرلری قارالادیغم وقتده (قوسی) نڭ (میرزا طاهر وحید) تاثیرینده سویله دیگی شعرلری ایله بیر چوق دیگرتر کیب بند، ترجیع بند، وعزللری الیمک آلتنده دگل ایدی. او شعرلرده (قوسی) نڭ (اوغرلوخان) ایله یاقین دوستلغی گورینور. اگر حافظه م بنی یا گتمیورسه اشوب بیت او گا سویله نیلهن (ترجیع بند) لرک بیر یسندنر.

اوغرلوخان زیاد اوغلو مصاحب روز کارنده

که دانش کوهریله وارمالامال دریا تک

(۱) نگارستان سخن مولفی (نورحسن) ک یازیسندان (قوسی) داران. دیش آریدان، و بونک امثالی کبی شئیر یونوب حاضر لامقده پک مهارتلی صنعتکار ایمش. پویله اولدیقه هانکی سیدن طولایی (قوسی) تخلصنی اختیار ایندیگیده آنلا شیمش اولیور. بنجه گوزل (کمان) و (اوق) یوندیغندان تخلصنی (قوسی) یعنی کمانچی یاچی قویمشدن. چونکه عربجه یایک کمانک آدی (قوس) در. بونک آخرینه بیرده (یای) نسبی اضافه اولوندیقه (قوسی) اولیور که بوده یاچی کمانچی دیمگدر. (قوسی) آذربایجان شاعرلرینک بیر نیچه سی ایله معاصردر، بونلارک بعضی لری ایله هله ارسال مرسل و مشاعره سی ده اولمشدن. از جمله: (موجی) تخلص (علیجان بیگ) ایله: آشاغادا کی ایکی غزلک برنجی سی (موجی) ایکنجی سی (قوسی) طرفندن سویله نیلمش غزللردر که بوراده گوزدن گیچیر یلمه لیدلر.

موجی — آلدی کوبکل قولاغه ینه دلر با سسی

پژمرده کل آچلدی ایشتدی صبا سسی

تا ابتدای عالمه باسدوک قدم همان

کوردک کیلور قولاغمه انتها سسی

حاتم اولان مبارز مردنک قولاغنه

داود نغمه سی کیمی خوشدر کدا سسی

غم چکمک ایله تاپدی سنیق کونکامز فرح

بتدی شکسته من ایشیدوب مومیا سسی

(۱) اوغرلوخان: قرا باغ و گنجه بیگلر بیگی سی بولونان (محمد قلیخان) ک اوغلو اولوب (ملاعبدالرزاق کاشی) شاگردلر یسندنر. بیر زمان (قم) و بیر مدت (اصفهان) ده یاشامشدر. مقتدر بر شاعر ایدی. «مه تاز»

کتمک کرک بر اوز که دیاره بو ملکدن
کیم کور بکون زیاده کلور ماجرا سسی

جسمم غمنکده بر پر گاه اولدی شو قدن
پرواز ایدر ایشته ا کر کهربا سسی

بر غایت ایله دردیکا خو ایلمش کونکل
بیمار اولور قولاغنه د کسه دوا سسی

عشق ایچره کورمشور سرو سامان ایدناری
مجنوندن اوز که چیقمدی بر کدخدا سسی

(موجی) خدادن ایسته بو بحر ایچره سن نجات
کردابه دوشسه کشتی نیر ناخدا سسی

غزل

قوسی — تا اوج دوتدی بلبل دستان سرا سسی
گاهی کلور قولاغمه بر آشنا سسی

نالم کونکلر آچدی و کونکام آچمدی
بی عقده سین خچن آچار اوز دلکشا سسی

ایتدی منی دلوک دلوک اول غمزه بیخبر
چیخمز کن زمانده خدنک قضا سسی

هر کیمسه طبل کوچنک ایشتمز سسین که کل
واری قولاغدرر آنکا یتمز صبا سسی

لوٹ غرضدن آرینوبن ایله ناله کیم
تأثیر ایدر بو قاپوده بیمدعا سسی

بردر منکا که کولکه سی باشمدن آشما سین
اول ناو کنک قیژولتییسی بال هما سسی

اخفای رازدل منی رسوا تر ایتدی کیم
تعمیق ایله دیل آرتوق او جلدی درا سسی

رهزن بو یولده خضر لباسنده (اون) ویرور

(قوسی) نیجه تمیز بوله رهنما سسی

(قوسی) نك آشاغادا کی بیتدن ایونمه دیگی ویا خود (سو گسیز اولدیغی ده آ گلاشیلمدده در.

(قوسی) یاخاردی (نسل غمی) جاودان منی

یاندیر مسیدی مصرع رنگین چراغمی

بو تفصیلاتدان سو گره ینه بو اهلی شاعریمزك تاریخ و فاتیه آدی بیانمه مش
قالدی. گوسته ردیگمز موفشار چتین لکدنمی و یا ندنسه اشبو مسئله لری اوستی
اورتولی گیچمشار. هر حالده (قوسی) نك قوجا مان کتابلاری اولمامش دگل
یازیق که بو گونه کبی تصادف اولونمادی. (قوسی) نك بو کیچیک مجموعه
اشعارینی او قوجیلاره تقدیم ایدر کن بو گونه کبی یعنی (اوج یوز اییل) ك
عرض مدتده هیچ بیر یرده طبع و نشر ایدیلمه دیگینی ده آبروجه عرض ایلمه رم.

سلطان ممتاز

باکو: ۱۸ ایون ۱۹۲۵

غزل

زخم خون افشانم ای بلبل کل تر دور منکا
کونکلمنک هر عقده سی بیر عقد کوهر دور منکا

ای نسیم دلکشای ناله امداد ایله کیم
غنجه تصویر تک وضعم مکرر دور منکا

آرزولر کشته کلکون کفندور داد خواه
تنکنای سینه بیر صحرای محشر دور منکا

قلزم خونخوار چرخنک لنگر تسایمی ام
اوزاوزینه ظالم ایدر هر کیم ستمکر دور منکا

عندلینک خاطر یچون ایسترم کل یوخسه کیم
نوبهار ایلمن خزان فصلی برابر دور منکا

کوشه غرلت بهشت جاودانمدور منم
خاک صحرای قناعت آب کوثر دور منکا

کرچه من صورتده درویشم ولی دانا بیلور
پادشاهم کشور معنی مسخر دور منکا

آه کیم (قوسی) تک ایشمع بلا بیر کونده ام
کیم نفس هم شام هجران باد صرصر دور منکا

غزل

گرچه آرتوق یاره شور اول جامه کاکون سنکا
هر نه کیسن قامت موزون ایدر موزون سنکا

هر کورن بو دادلو دوزلو لبارنک بی اختیار
سویار ایساقی حلال اولسون می کاکون سنکا

امتحان ایچون (الف) لر دور چمنده سرولر
خامه قدرت چکنده قامت موزن سنکا

یومشادور داشی بورنک ایله دوتوب یالوارمغم
ایلمز افسانه جه تاثیر اول افسون سنکا

اوز که آهولر منی رام ایلمک قصدنده دور
آخر ای لیلی کر کمزمی مکر مجنون سنکا

بیر کیجه اول شمع ایله چشمم سراین روشن ایت
اولسون اول (ابلق) کوننک ارزانی ای کردون سنکا

تا که منظورنک اولوبدر (قوسی) اول قامت سنک
یک کلور مین سرودن بر مصرع موزون سنکا

غزل

ایسترم پیوسته ای رعنا دولانم باشنکا
قزی کلن الدن عنانم تا دولانم باشنکا

ایسترم کیم گاه قربان که بلا کردان اولم
گاه ای سروسهی بالا دولانم باشنکا

هانی اول بخت رسا کیم کا کل مشکین کیمی
یا اویم هر دم آیاغنک یا دولانم باشنکا

دوتکلن بر یردهسن ای مر کز تمکین قرار
ها دونم پر کارتک من ها دولانم باشنکا

چون یمان دور اعتماد ایتمک بو کوندن دانابه (۱)
تا حیاتم واردور حالا دولانم باشنکا

تا آیاغدن سالممش ساغر کیمی صهبا منی
ساقینک یاد یله ای مینا دولانم باشنکا

شمع تک کر تارو بودم یاندور رسن راضیم
بیر زمان پروانه تک اما دولانم باشنکا

عمر لر دور ایتشم من بیلمنم کیم قانده ام
هیچ منی کوردونمی ای عنقا دولانم باشنکا

بر برینک حالتی صورمق کرک دیوانه لر
ویر خیر (قوسی) دن ای صحرا دولانم باشنکا

(۱) دانته: یارین. صباح دیمگدر. بو سوز تور کجه اولاراق دگرلی بیر کلمه در.
دان، دان بیلدیزی، دان یری، دان آتارکن، دانلا، و داغستان تور کرجه دانغلا
پ (دان) سوزیندندر لر «ممتاز»

غزل

تاوصالک منی دلدن ساله هجران نه روا
تامی ناب اوله ای باغری بتون قان نه روا

یتوروبدور کو که تپراغمی چون رفتارنک
بو کشاکش دخی ای سرو خرامان نه روا

آ پاروبدور منی چون اللان ایاعدن صهبا
بو تغافل داخی ای ساقی دوران نه روا

منی اولدورمکلن چون سنکا تسلیم اولدیم
صید کیم بسمل اوله زخم نمایان نه روا

بلبلنک ناله بیتابنه صبر ایله کوننکل
هر نسیم ایله داشه شور ایله عمان نه روا

نه روادور سنکا کل چین لر ایله آ چلمق
بلبله چین جبین ایکل خندان نه روا

عاشقنک شکوه سنینک اولی وار آ خری یوخ
نامه انجامه اکر یتیمه عنوان نه روا

منی کلچین کیمی بی پرده سانان غنچه ناز
سویله هر سوز دیلنکا کسه بو بهتان نه روا

(قوسی) خسته که پروانه بی تابنکدور
آنکا دل سردلغ ای آتش سوزان نه روا

غزل

لبنکله دیلشسه بیلمز نه کل نه غنچه حمرا
قدنکاه بویلشه بیلمز نه سروناز نه رعنا

بورنک ایله دل و دینم آلورسه اول صنم الدن
منمله یار اولجقدور فرنک و کافر ترسا

کیدرسم الدن ایاغدن شراب ایچون نوله ساقی
که باده ایله اولور نشاء وصال دوبالا

هوای کاکنک ایله نه عیب باشنکا دونسم
که چرخه کورمش منم باشمده کی سودا

فغان که صبحمی شام ایتدی انتظار ایله آخر
کوزیم قراسنی آغ ایلین کل رعنا

حیات بولدی لبنکدن فراق کشته سی (قوسی)
مسیح معجزینه ویردی عاقبت لبنک احیا

غزل

تامل ایلمه ساقی یتر خمار منکا
بوینک بلا سین آ لیم بسدر انتظار منکا

سنتک الکه ستم داشی یکدر آرتوقدور
که کوهر ایله لر اوز که لر تثار منکا

بو وجهدن که سنتک حسنکا بیر آز اوخشار
نه جلوهر که بو ایل ایلمز بهار منکا

کونکارنک بتر ای سبز رنگ نه کلکون؟
نه کل نه سبزه کر کدر نه لاله زار منکا

کریک قیامته دین یاغنه بس که تشنه لیم
اگر مروت ایدر ابر نو بهار منکا

کل محبت دشمن تیمکان اولور (قوسی)
دیمه که بیر ایکی کون چرخ اولدی یارمنکا

غزل

تا نگاهم نر کس یار ایله اولمش آشنا
کافر مگر چشم خونبار ایله اولمش آشنا

اکتوبدر کوزلریمده رشکدن من یانیرام
کیم نیچون کوز مردمی یار ایله اولمش آشنا

عضو عضویم هر بیر پرده ده ایلر مقام
تاجیم ناله زار ایله اولمش آشنا

نور چشمم آشنا دیرلر سنی اغیار ایله
طرفه کیم جان نقش دیوار ایله اولمش آشنا

کوشه دارالامان یوخ دهر بی بنیادده
ای خوشا منصور کیم دار ایله اولمش آشنا

گاه اولور حسرتدن آب گاه خیرتدن قوریر
کیمکه اول آینه رخسار ایله اولمش آشنا

سینه ده بیردم نفس زنجیر ایله چاغ ایلمز
تادل بیتاب دلدار ایله اولمش آشنا

تامن ایتدیم عزم (قوسی) کعبه دن بتخانه یه
شته تسییح زنار ایله اولمش آشنا

غزل

جان ندر کیمسه آنی ایلیه جانانه فدا
اوله یا اولمیه بر مور سلیمانیه فدا

وجهی وار باغریمی جلاد کوزنک دوغرر کیم
اواه هر پارمسی بر ناوک مژکانه فدا

بر طیبینک ینه بیماری و دلخسته سنی ام
که منی درده تثار ایلر و درمانه فدا

بیله کیم نام خدا چشمک ایچر قان ساقی
ایت آنکا صدقه ایچون بیر نیچه پیمانیه فدا

ساوورر کوکلرد رشک آتشی خاکستر می
شمعه هر گاه قیلور جاتی پروانه فدا

منکه بیر بیله سخن ساز حریفم (قوسی)
نوله یارب اولیم اول چشم سخندانیه فدا

غزل

ای اولان قران اعجاز آفرین برهان سنکا
مدبسم الله میزان علوشان سنکا

ذاتنکا اول قرب ایله حاجت دکل معراج کیم
عمرار محتاج ایدی پابوس ایچون کیوان سنکا

بس دکل اول شوکت شان ایله جولان ایتمکه
توسن کردون سمند ولامکان میدان سنکا

ذات بی شبه مثالنک بس که عالی قدر دور
کونده مین یول تازهار عرش برین ایمان سنکا

بس که احسان ایتمکه محتاج دور لطفنک سنک
دمبدم احسان اومان سندن قیلور احسان سنکا

مختصر کاشانه دور فردوس نسبت جودینکا
بیر محقر سرزمین دور روضه رضوان سنکا

کسمه مندن گوشه چشم ترحم یابنی
ای من و یوز مین من و (قوسی) کیمی قربان سنکا

غزل

دوستلر کونکلم دیارین ایتدی ویران اضطراب
ایلدی اوراق تر کیم پریشان اضطراب

هر کیمی کیم یاندورر آتش یانار آندان بتر
نیله سین کر ایتمسین اول برق جولان اضطراب

قطره کر دریا ایچون بیتاب اولور معذور دور
بیلمنم نچون قیلور دریای عمان اضطراب

نقد جان هر وقت اوله آخر سنکا تسلیم اولور
ایلمه قتلده چوخ ای نا مسلمان اضطراب

اشک تک کیمکده صبح وصل بی آرام اولور
سیل تک کلمکده ایلر رام هجران اضطراب

هر بیری بیر رنکله (قوسی) فغان کیم قیلدیلر
کونکلمی آب انتظار و باغریمی قان اضطراب

غزل

دیلر کونکام که یار اغیار ایلن یار اولمسین یارب
جهان تاوار اولسون یار اغیار اولمسین یارب

منم تک بلبلیک قان اولدی باغری خارغدرینکدن
بو دیل بلمزلره هیچ کیم کرفقار اولمسین یارب

کونکل مین درده درمان ایتمک ایچون بر نگاه ایستر
سنتک بیمار چشمنکدن که بیمار اولمسین یارب

ته لازم زاهده ترغیب عشق منع زهد ایتمک
کیم اول صورت بو معیندن خبردار اولمسین یارب

معالجدر اوسانمش آه زارندن نه دلدور بو
که هیچ کافر ایونده بيله بیمار اولمسین یارب

النده زاهدنک تسییحی مین زنار ایشی ایشلر
که کافر لر نصیبی بيله زنار اولمسین یارب

کران کامز اول ا کسو کجه بهالر ماه کنعانه
سوزیمه بی بصیرتار خریدار اولمسین یارب

آیاغه باش قویوب غفلت یتندن پاسبان اولمش
قیامنده داخی اول فتنه بیدار اولمسین یارب

سنگا (قوسی) کبی چوق واردی محولایزال اما
آنتک وار ایسه سندن اوز کهسی وار اولمسین یارب

غزل

ال دن کیدرم سرو خراما تنکی کور کج
دیلدن دوشرم غنچه خندا تنکی کور کج

هر چند منکا تاب ویریر موی میا تنک
بیتاب اولورم زلف پریشان تنکی کور کج

ای جان آلیجی کوزلری شهباز باخیشلو
شاهین یاشینور بجنه مژگان تنکی کور کج

هرچمند سمندر کبی رزقم بنم اوددور
باغریم ارینور آتش هجرا تنکی کور کج

خورشید کیم اولدور فلکتک چشم چراغی
پروانه تور شمع شبستان تنکی کور کج

دل زورقی نیتسین که اکر نوح اوزی اولسه
کردا به دوشر چاه زرخدا تنکی کور کج

بلبل نجه یاننده حیا دن آغز آچسین
کل غنچه نور اعل درافشا تنکی کور کج

سینمده کونکل غنچه سیرابدور اما
شبنم تک اریر قطره پیکان تنکی کور کج

رحم ایلدیوب احوالنه کسوبنده کسی ایتلر
فریاده کور (قوسی) فالان تنکی کور کج

غزل

ایچ شراب ناب اوزنک ساقی منکا مستانه باخ
 کاه چشم شفقت ایله کاهی بر رحمانه باخ

هر روش وار ایلمه قطع نظر عشاقدن
 باخمه سن شفقت کوزیله باری بیر رحمانه باخ

ای دمام یاند و غم کیفیتین مندن صورن
 طاقتنک وار ایسه اول برق سبب و جولانه باخ

عاشقم من طاعته نسبت ویرور زاهد منی
 کوریلانین اول سوزینی بلمزنک بهتانه باخ

روشن ایسترسن کونکل آینه سین دلداری کور
 کورمک ایسترسن اکر جان جوهرین جانانه باخ

عشق دردیندن بقای جاودان ایستر کونکل
 بیله داشقون سیلدن تعمیر او مار ویرانه باخ

غمزه یارب او کردو ریارحم اول خونخواره کیم
 ایله ظالم کوزلر ایله بیله مظلومانه باخ

ای دین کیم باده کلکون ایچوب قان آغلامه
 بر المده ساغر می بر المده قانه باخ

عشق روشن رایدور حسن رسامشاطه سین
 یا اله آینه آل یا (قوسئی) حیرانه باخ

غزل

گرچه کون کیمی اولور پاك نظرلر کستاخ
قارشو دورمز سنکا آینه کیمی هر کستاخ

دوشسه کوز یاشی کیمی می نظرمدن نه اوله
کوره بيلمم که لبتکله اوله ساغر کستاخ

نوله جمعیتی تیغ ایله اکر داغیده سن
چهره اولمش یوزینکا خط معبر کستاخ

آغلادرلر منی مینا کیمی کولديرمک ارا
کیرمسین خوبلرنک بز منه کافر کستاخ

منی قان ترلدیر اولعل نه یوزدن یارب
که تبسمه آچوب غنچه نی ایلر کستاخ

ویردی کل بر کینتک آهم یلینه رشکی منی
که صبا چولقا شور اول زلفله اوینر کستاخ

ای خوش اول مست که بيلمز کن اوزینی سوزینی
یالواروب ساقیه جام ومزه ایستر کستاخ

نچه ساقینتک آیاغنی اوپوم یا الینی
که حیادن اوپه بيلمم لب ساغر کستاخ

غزل

دو تر آهنگ مطرب چون دل پراض طراب اوینر
مکر بیلمز می کیم (دف) سیز بوسر مست خراب اوینر

نیجه اطفال ایله دیوانه همرقص اولمسون یارب
که ذوقندن نسیم نوبهارنگ شیخ و شاب اوینر

منی رشک آتشی می تک ایدر پرشعله اود ساقی
سپند شوخ چون مستانه رقص ایلر کباب اوینر

کونککل سن چرخ بی زنهاردن زنهاره تیز کلدنگ
که هر پروانه باشنده یوز ایل بو آسیاب اوینر

اوزینکچون سایه بان فکر ایله چیخ کر دوتنگ آلتدن
که بیر کون اوز برینکدن آخر اول زرین طناب اوینر

نوله کر بیقرار اولسم سپهرنگ پیج و تابندن
که باشمده فلاخن تک بو آغر آسیاب اوینر

بو اول سوز پرتویدر کیم (فضولی سویلمش (قوسی)
(نیچو ک کیم موجلمش سو ده عکس آفتاب اوینر)

غزل

اول کون که زلفین اول صنمک شانه قیلدیلر
 زنجیره چکدیلر منی دیوانه قیلدیلر

اول کون که روشن ایتدی فلک شمع عارضنک
 مهر ایله ما هنک آدینی پروانه قیلدیلر

بیر تازه کادن اوتری منی عندلیب تک
 صرف نوای ناله مستانه قیلدیلر

اول کنجدن نشان منکا بیر کیمسه ویرمدی
 بیلمم نه وجهدن منی ویرانه قیلدیلر

عشق ایله کیم که یاندی من اولدیم کباب اوکا
 هر شمعی یاخدیلر منی پروانه قیلدیلر

چوخ من کیمی اسیری اوزیندن بوخوبلر
 بیر آرزجه ا لتفات ایله بیگانه قیلدیلر

مجنون فسانه سینی اونوتسه نولوردی خلق
 (قوسی) بو نوع کیم سنی افسانه قیلدیلر

غزل

تغافل ایلمه ساقی که نو بهار کیچر
یتنجه برده منکا دور روزکار کیچر

قفس اسیری اولان بلبلیک کوزندن ابراغ
که باغبانی وداع ایلیوب بهار کچر

قیامت اولدیمی کیم بر نیچه شهیدلره
قیامت ایتمک ایچون باخه باخه یار کیچیر

فغانکه منده آ یاغ یوخدور آنده تکمین چوخ
کچنجه یار اوتر عمر روزکار کیچر

نشاط وصل تمناسی ایله اولمه ملول
کونکال بوهر نیچه کون هر روش که وار کچر

کران کلور سنکا ظالم دیمک و کرنه منکا
نه ظالم ایلسن ای آتشین عذار کچر

چوخ ایتمه کریه کوز آ خر ضرور اولور (قوسی)
کلوب نظاره کونی شام انتظار کچر

غزل

صبا دوروب یوله دوش وار آنکا سلام یتور
 آلوب جواب سلامم دونوب پیام یتور

صبا منم یریمه یوللر اوسته دور نیچه کون
 آنکا سلا ممی صبح و دعا می شام یتور

مسیح تک که کلور مابه حیاتله جان
 یتور اوزنک منکا ساقی یتونجه جام یتور

بو نیت ایله که قانیم سنکا حلال اولسون
 اکر حلال اوله صهبا اکر حرام یتور

سر شک آلیله محنت چکن یازیق (قوسی)
 می رسیده یتوبدور کباب خام یتور

غزل

غنچه کدل تا کلسه تنک چراغین یاندریر
 عندلینک پرده چشمنده یاغین یاندریر

یا نارم آه ایتسم کر آه چکسم آه کیم
 بلبل بیچاره تنک باغ بولاغین یاندریر

ایلمش دور شام هجران سینه می ظلمت سرا
 بو سیدن اونده جانان شمع داغین یاندریر

عشق اهلی عاشق ایستر جمله احبابی
 کیم سمندر میزبان اولسه قوناغین یاندریر

کرمدر از بس نکا هم یاندریر کوز پرده سین
 وه نه صبادور بو صها کیم آ یاغین یاندریر

یاندریر اول آتش ایله خانمانین عاقبت
 هر کیمنک کردون دون پرور چراغین یاندریر

اول کل ایچون باغبان نازین چکر هر خاردن
 نکهت کل کرچه (قوسی) تنک دماغین یاندریر

غزل

دیلم فغانه کوزیم لخته قان ایلمن دولودور
کونکل صحیفه سی شرح و بیان ایلمن دولودور

هر ای کیم نه دیلم وار نه بیردیل آنلیانم
اگرچه نی کیمی جسمم فغان ایلمن دولودور

اوروبدر آغزینه مین قفل آهنین غیرت
هنوز سقف فلک الامان ایلمن دولودور

اگرچه کونکلمه ظاهرده دکمک آساندر
بو چول کمینکهی شیر ژبان ایلمن دولودور

سئیق سبوده سو دوتمز قرار می دورمز
شکسته کونکلمه محوم که قان ایلمن دولودور

خمار ایله منی اولدیردی ساقی بی رحم
سبوی باده کلرنک جان ایلمن دولودور

بو بیر پیاله ده یارب نه سحر ایدوب ساقی
که اوستی باده ایلمن آلتی قان ایلمن دولودور

سن اوز یمانلرینکی یخشی ایت نه حاصل کیم
زمانه یخشی ایلمن یا یمان ایلمن دولودور

بصیرت اهلی نشان ایستمز که کون و مکان
نشان ایلمن دولودر بی نشان ایلمن دولودور

یواده غنچه لتور عند لیب بسکه فضا
نوی (قوسی) آتش زبان ایلمن دولودور

غزل

هر قدر کل لطیف اوله رخسارنک اوز که دور
 نر کس نه اولسه چشم فسون کارنک اوز که دور

من غنچه یمان دیمزم نکته دوتمزم
 سوز بونده دور که اعل کهر بارنک اوز که دور

طوبی ده وار رعوت و اندام سروده
 اما خرام نخل بلا بارنک اوز که دور

یوخ واعظنک سوزینه سوزیم کیم بهشت وار
 کونک بیر اوز که جنت دیدارنک اوز که دور

(قوسی) اگرچه وار جفا پیشه دوستلر
 اما سنک حریف ستمکارنک اوز که دور

غزل

بر یول دیمد نك کیم کونکل اول یار کیمنکدور
ایکاش بلیدنک که بو بیمار کیمنکدور

مہجور منم اوز کیہ دور گوشه چشمک
مخمور کیم و ساغر سرشار کیمنکدور

کونکلم منم آواره و سن غیر غمنده
کیم خانه خراب اولمش و معمار کیمنکدور

من تشنه لبم سن سویی تیر اغه سپرسن
بیمار پریشان کیم و بیمار کیمنکدور

کیتدی کونکل الدن رخ زلفنک هوسدن
ویرانه کیمنک کنج کیمنک مار کیمنکدور

بر پله ده دور جمع قرداش ایله کوهر
یوسف نجه بلسون که خریدار کیمندور

زاهد منکا کل سویله کلن دینی سورسن
تسبیح سننک حلقه زنار کیمندور

یوخدور خبریم کیم کونکل اولمش کیمه حیران
آینه نه بلسون سر بازار کیمنکدور

هر نیش ایله بر نوش کرک یار اوله (قوسی)
کر خار ستکدور کل بیخار کیمنکدور

نزل

نوله کر باغریمی هم چشمی کریان ایلر
منکا فرمان اوزینکدور نه که جانان ایلر

موروما ر ایله دو شو بدور سرو کاریم نیلم
کونکمی خال یخار زلف پریشان ایلر

بیر اوشاغنک کنه بازیچه ایویدر کونکلم
که همان یابدیغی ساعت اونی ویران ایلر

ناکوار اودور اکر غیره ویره آب حیات
یار اکر درد ویرور دردیمه درمان ایلر

غنچه لشم منی اول شاخ کلنک هجرانی
بی بصیرت منکا تکلیف کلستان ایلر

کیسه ننگ دکمشم کونکنه هرگز یارب
منکا هرکیم که یر کونکامی ویران ایلر

طفل در سود جکم یخشی یمان فرق ایتمز
که اکر کعبه اکر بتکده ویران ایلر

اوله کر (قوسی) یه منظور گل رخسار ننگ
نظم رنگین ایله دنیا نی کاستان ایلر

غزل

نه سرکش شعله دور بووه بونه قدونه قا متدور
قیامتار قیامندن قیام ایتش قیامتدور

نه کاکلدور که عنبر بیز اولوب باد صبا آندن
جهان هم اول صبا فیضیه رشک باغ جنتدور

فلکده ایله پوزمش مهر ماهنک رونقین حسنتک
که یولدیزلر بو یوزدن هر بیر بی چشم حیرتدور

کوز و قاشنک اکر اسلام کفری ایتمش یکسان
بو نه میخانه دور بس اول نه محراب امامتدور

نه رنگ آمیزدر یارب بهار خط سبزنگ کیم
کستانلر آتنگ دورینده رنگ آمیز خجلتدور

کلام معجز انجم لب شیرین کلامندن
دولودور شور ایله دنیا و لبریز حلاوتدور

یلوبدر تا جمالنک معنی سین ای سبزه کاکون
نه صورت کیم مصور نقش ایدر مشق خجالتدور

چمندن پر تورخیار ایله یارب سن اوتدنک کیم
کل و شبنم بعینه چشم حیرت اشک حسرتدور

کلور ساق و سولنده حوروشلر اول ملک (قوسی)
نه اولمشسن دور ای بیدرد کور کیم نه قیامتدور

ترکیب بند

قربانتک اولم (قوستی) مهجور سنکدور
شیرین سوز ایله خاقه سالان شور سنکدور

عاشق که ضعیف اوله آنی یازیه (۲) سالمه
هر چند سلیمان اوله سن مور سنکدور

مست اولسم و دورسم دولانوب باشنکا اولسم
تقصیریم باخمه می پرروز سنکدر

کر اولدیرر اولسن اکر احیا ویریر اولسن
اوز ایسته دیکنک ایاه که دستور سنکدور

یاندیرسن اکر جسممی یاندیر نه سوزوم وار
دبدار سنک شعله سنک طور سنکدور

یادینکله کوزیم مردیمی دور قطره اشکم
کر وار چراغمه منم نور سنکدور

ای کنج روان گوشه بی توشه دن اومه
کل کل که بو کنجینه و کنجور سنکدور

هر چند که هر باغده هر روزه ده ای کل
بلبل منم و غنچه مستور سنکدور

من ایلمنم عرض و تمنا سوزیم آنکله
دندیرمه منی دیلسیزم اما سوزیم آنکله

- (۱) بو ترکیب بنددن فقط بو قدر اوقویا بیلمدیم «ممتاز»
(۲) یازی: یر، توپراق دیمکدر. آغچه یازی، قارا یازی

غزل

عشاق بینوایه قولاغ دوت نوایی کور
نی تک بو بیز بانلاره دیل ویر هرایی کور

کوز واره واره کونکلم ایوین کوز کوز ایلدی
دریا یه سالدی رخته لر اول قانلی چایی کور

دیردیم که نو بهار کله کونکلم آچله
سندیردی شاخ و بالمی اول مومیایی کور

آلدانمه پیچ و تابه موی میانک
ای غافل آچ کوزنک بو کور ینمز بلایی کور

آلمز محبتی هوس قلب نر خینه
انصافه باخ مروتی سیرایت وفایی کور

اوز جانی دشمنینی سور عاشقم دیین
بیعقلی کور سفاهتی کور بینوایی کور

ظاهر ده ضعفدن چکه بیلم نفس ولی
معینده چکد کمجه نفس آه و وایی کور

انصاف تر کین ایتمه نه ایسترسن ایت منکا
یعینی آرادده عاشقی کورمه خدایی کور

(قوسی) اکر سه بوینتی چوخ یاخمه خوار آنکا
رعنائن زمانده بو خم کشته یایی کور

غزل

یوز حسن دل و دیده حیرانه یتوشمز
یوز کنج حقیقده بو ویرا نه یتوشمز

یوز باغ و بهار اولسه منم کونکام آچلمز
فریادمه تا ناله مستانه یتوشمز

اول آتش سوزانه نه حاصل یاوق اولمق
تا یتیمه مقصودینه پروا نه یتوشمز

کر یتسه بلبل منکا ای کل عجب اولمز
کیم شاخ کل اول سرو خراما نه یتوشمز

اول چشم سیه مستی کورن کیمسه بیلور کیم
یوز یتر قضا ناوک مژکانه یتوشمز

(تبریز) آچار کونکلمی (قوسی) کر آچلمسه
هر چند که فردوس (صفاهان) یتوشمز

غزل

ایچوب می قانه قانه باغریمی قان ایتدی اول نوخط
حواسم غنچه سین کل تک پریشان ایتدی اول نوخط

اوجادی هانسی بلبل ناله سی کیم سبزده اطرافین
حیادن ترلیوب کل کل کلستان ایتدی اول نوخط

دولاندیم کعبه کونیه یوز کز (۱) تامنی بیر یول
چووردی باشه اول سنکره قربان ایتدی اول نوخط

کتورمشدیم ازلدن زلفه ایمان شکر کیم آخر
کتوردی آیه خطین مسلمان ایتدی نوخط

کچر کن روزکارم ساهه صورتلر خیا لیه
منی (قوسی) بو معنیدن پشیمان ایتدی اول نوخط

غزل

ای صبا تنکریچون ایت بیردم منمله یارلغ
یاره عرض ایت کیم کلورمی یاردن اغیارلغ

تامی کلکون اوله مست اولمین دیوانه دور
کیم بیلور هشیار اولن ناچار دور هشیارلغ

طاقتک یوخدر طبییم وار مندن ال کوتور
کیم بودرد ایله منکا دشوار دور غمخوارلغ

من آتکچون شکر ایدوب یالوارمنم کردونه کیم
یک کلور نا کس دوا سندن منکا بیمارلغ

عاشق اولمز اولمیه دلکیر کیم ممکن دکل
عشقدن خوشحال لغ سیلابدن معما رلغ

جسم جاندور بر بر ایله عشق حسنک نسبتی
لولسه کر آزارلغ ممکن دکل بیزارلغ

دهرده تاوار (قوسی) لازم و ملزوم دور
عقل ناقص پادشاهلغ عشق کامل خوارلغ

نمزل

یوخدر ثباتی فصل کلنک ای هزار حیف
بیر کوز یوموب آچنجه کچر نو بهار حیف

دوشدیم کیده کیده ایکی عالم بلا لره
بیر قاتله اول بلا منکا اولمز دچار حیف

من داخی بیر کل اولسه ایدی ترزبان ایدیم
اول نو بهار اونوتدی منی ای هزار حیف

بلبل کیمی منم داخی چوخ وار سوزلریم
لال اولدی غنچه تک دیم ای کلعدار حیف

دور زمان اگرچه شرر باردر بو ایل
بیدرد در دین که کچن نو بهار حیف

معراجه کیتدی کرچه سبکلغ شکسته لغ
اولمادیم اوز مرادیم ایله خاکسار حیف

هیچ کیمسه درد قدرینی بیلمز منم کیمی
قدریمی بیلمدنک منم ای روزکار حیف

صیاده صید قدرینی وحشت بیلندیریر
(قوسی) من اول کمنده تیز اولدم شکار حیف

غزل

ای دین مجنون هانی مجنون منم لیلی کرک
صورت دیوار چو خدور دهرده معنی کرک

هر کیمی کورسن مجتدن وفادن لاف اورر
دعوئی باطل نه حاصل شاهد دعوی کرک

عاشقه تمکین استغنا و طاقت پیشه دور
کیم دیوبدر کیم کدانت طبعی مستغنی کرک

من سموم هجردن بر بادم ای باد بهار
یا نسیم صبح محشر یا دم عیسی کرک

عشق اثباتده ای پروانه یاندنک بیلمدنک
کیم بو صورتخانه ده دعوی بیمعنی کرک

حسنه عشق احوالی عرض ایتمک آساندور ولی
آرا ده نظاره تک بیر دیل بیلن ایلچی کرک

ای جنون بیل قدرینی چوخ چالمه داشدن داشه کیم
سهلدر مجنون فرهاد اولمسه (قوسی) کرک

غزل

زخم تیغک خاقدن بیهوده یاشورمش کونکل
ممکن اولمز ایتیمیه اول غنچه سیرابی کل

شمع تک زنهار اود یاندیر منک ای خورشید و ماه
کیم ایدر تدریجله هر اخکری افلاک کل

اوز که خوبار هم دوتر چشممده اول سرونک یرین
بلبل مهجور اکر شمع ایستیه پروانه کل

کلمه ای مجنون منم آردیمجه عقلنک وار ایسه
آهودن قطع نظر قیل کیم یمان چولدر بو چول

سنسین ای سرو سهی قامت بو آغلار اول کلر
کونکامی آلمقدن اوتری کاه بلبل کاه کل

اول غزل فیضیدن اوز ویرمش منکا (قوسی) بو کیم
بو ایش قسمت (فضولی) خواه آغله خواه کل

غزل

کیتمه باشنک صدقه سی ای سر و خوشر فتاو کل
کیتدیم الدن ای دولانم باشنکا دلدار کل

کدی ایام بهار نسس سالدی بلبیل عالمه
کل نه دورمبش سن داخی ای ساقی خونخوار کل

ناتوانلقدن یمان دوشدیم من و بیدست و پا
کل المدن دوت آباغنک صدقه سی ای یار کل

غنچیه پروانه تک بلبیل دوتوب تکرار ایدر
کیم یرنک بوشدرستنک ایشمع کار خسار کل

جان تثار ایتد کده بر عمر انتظارنک چکمشم
ای طیببیمروت تا حیاتم وار کل

ناله سندن درد سر چکدنک مدارا ایلدنک
ایمدی کیم دیلدن دوشوبدر (قوسی) بیمار کل

غزل

خزان ایامی کیردیم باغه یاد نو بهار ایتدیم
قوری بیر ناله ایله بلبلك دردین هزار ایتدیم

کرك مین جانی تسلیم ایلمک جانانه بیر یرده
فعان کیم من آنکا بیر جانی یوزمین یول تئار ایتدیم

مکر راستخوانیم سرمه اولدی مغز جانم تک
که بو بازارده آینه می من بیغبار ایتدیم

سنی کوز یاشم ایله ناله زارم جوان ایتدی
بو آبرو اول نیم؟ ایله خزان فصلین بهار ایتدیم

آنکا تاپشور عنانتک مد عارندن کسیل کیم من
اوزیمدن ایلیم قطع نظر تاییاری یار ایتدیم

منکا ارباب دل تاپشوردیلر کنج روان (قوسی)
اوزیمچون هر یرین ویرانه تک بسکیم حصار ایتدیم

غزل

هر چند بزم وصلده جانانه تیشم
تاجانی تاپشورنجه آنکا جانه تیشم

تا عزم کونیک ایلیمش بر امیدایه
اول قدمده روضه رضوانه تیشم

هر چند بلنم دل بیتاب قدرینی
یوز کنج کچمشم که بو ویرانه تیشم

سیل بهار کرده یتمز شتابدن
آسوده ام هنوز که عماه تیشم

گریانه یانه یاشنکا دونسم عجب دکل
پروانه ام که شمع شبستانه تیشم

چوخ ابرتک کنارده کوز یاشی تو کمشم
تا بحر ایچنده کوهر غلطانه تیشم

زنهار کوز کوتورمکان قانلو داغدن
کیم من بو شمعاه مه کنعانه تیشم

تا اولدی داغ لاله کیمی دلنشین منکا
(قوسی) شکفته ام که کاستانه تیشم

غزل

ایکاش عشقی اول بازیچه سانمسیدیم
تاواره واره آخر اودلاره یانمسیدیم

دون باشنکا دونر کن خواب و خیال ایچینده
ایکاش اویانمسیدیم ایکاش اویانمسیدیم

قیلمردی غیرت عشق آخر منی فسانه
مجنون حکایتین من افسانه سانمسیدیم

تر جانی تاپشیرردیم تیز کاممی آلردیم
اندیشه چکمسیدیم بیجا اویانمسیدیم

اولمور که مرک یادی تلخ ایتسون حیاتی
ایکاش وصل ایچنده هجراننک آتمسیدیم

یارب نولوردی (قوسی) بیر طفل بی تمیزنک
مهرینه اویمسیدیم عهدین اینا نمسیدیم

غزل

ازل باشند که نقد جانمی جانانه تاپشوردیم
آنتک دردوبلا سین جمله یغدییم جانه تاپشوردیم

یاخام بیر لحظه قورتولمز کشا کشدن نه حاصل کیم
بو کشتی ننگ کریباننگ دوتوب طوفانه تاپشوردیم

آنتک خاک درین اوز کوزاریمده ساخلدیم من کیم
اگر دشمنلریم جان ایستدی مردانه تاپشوردیم

بیلدیم کاش غماز اولدوغین آینه ننگ اول کون
که من یارنگ خیالین دیدۀ حیرانه تاپشوردیم

پر پروانه تک هر کیپر کیم بیرشعله درتا من
عنائین کونکلمنگ اول آتشین جولانه تاپشوردیم

مجبندن کورنگ یخشی یمانین کونکلمک کیم من
اوزوم چخدییم اراقدن ایوی مهمانه تاپشوردیم

داغیلدی تار بودیم تا دل صد پاره می یغدییم
آنتک هر پاره سین بیر ناوک مژکانه تاپشوردیم

نولیدی نقد جانم تاپشوردیم آه کیم (قوسی)
عنان اختیاریم ساقیه مستانه تاپشوردیم

غزل

آنک قدین نهال عمر جا ویدا نه بنکرتدیم
سوزین آب حیاته لعل نایین جانه بنکرتدیم

آنک جان تازه لر کن نوک مژگانین خطا قیلدیم
که زهر چشم ایاه سیراب اولان پیکانه بنکرتدیم

ازل باشند بوسهوی ایتدی مجنون سانمه کیم یال قوز
کوزین آهویه جانا ننگ من دیوانه بنکرتدیم

سنتک ای شاخ کل سرروا ننگ انتظارنده
بو باغنگ شبنمین کوز سبزه سین مژگانه بنکرتدیم

اگر ظاهرده کونکلیم تنک ظرف مست ورسوادر
آنی بیر کنج کوهر یا شورن ویرانه بنکرتدیم

مرادیم مطلبیم پروانه کونکلین شاد قیلیمقدور
اگر بیر شعله نی اول آتشین جولانه بنکرتدیم

کوزیم هر چند سیراب اولدی ساقی دویمدی کونکلم
بو ویران اولمشى دریای بی پایانه بنکرتدیم

قد موزونکا (قوسی) اویوب محو اولدیغندندر
که هر بیر مصرعی معنیده بیر دیوانه بنکرتدیم

غزل

قویمز الدن عشق دامانینی عقلی وار اولن
ایتمز اول صهبای بیغش تر کنی هشیار اولن

درد داغ عشقی مندن سورنه هر بیدردن
کیم طیب حاذقنک قدرین بیلور بیمار اولن

هر کیجه بیدار ایدر فرهاد ایله یوز کمسه نی
بیر کیجه آه و فغانمدن منم بیدار اولن

من بیغش قارشو عاشق صافدل آینه در
محدود آه اولور هر آتشیس رخسار اولن

فقر دامانینی الدن قویمه کیم بی بهره در
خواب راحتدن اسیر دولت بیدار اولن

خاكددا منکیر عشقم دلنشین در صحبتیم
یار اولور عمرینده بیر ساعت منمله یار اولن

هیچ بوندن چکمه غم (قوسی) اکر بینا ایسن
غم نیچون چکسین (غلام حیدر کرار) اولن

غزل

ای بیقرار سینه ده نشتر مبین نه سن
پیکانمیسن کونکالمیسن اخکرمیسن نه سن

بردم سنی اول آتش رخسار یاخمدی
سن ای حجاب سدسکندرمیسن نه سن

رحم ایاهنر فغانکا اول دلبربا کونکل
سن کبریمی فرنکیمی کافر میسن نه سن

هیچ کیمسه سنده ایلمز اقبال کیمسیه
ایکوی ار عرصه ده محشر میسن نه سن

کسدنک چراغمنک ایشغین شام هجرده
دود ناله کرده صرصر میسن نه سن

محو ایدی جاودان منی شیرین تکلمنک
ای لعل یار چشمه کوثر میسن نه سن

هردم بر اوز که صورتله باغلا دنک کوزیم
ای آب رنگ حسن فسونکر میسن نه سن

بر ناله ناله هم ایله هم آهنگ ایتمدنک
ای عندلیب لالمیسن گرمیسن نه سن

ای قانلو داغ آچلمدنک افسرده لتمدین
تصویر برک لاله احمر میسن نه سن

هرچند یاندنک اودلاره (قوسی) اوسا نمدین
آخرسن ای اود ایولو (سمندر) میسن نه سن

غزل

سبز یلدار استخوانم با من ای جان سن نه سیزلار سن
یانار برقی بلادن اول نیستان سن نه سیزلار سن

کونکل خون جکردن جام کاکوتنک لبالبدور
بو هامو عیش ایله ای خانه ویران سن نه سیزلار سن

بو کون من بیز بانم بند بندیم یانسه عیب اولمز
سنگا ممکن دور ای فی آه افغان سن نه سیزلار سن

یانار سن مطالبجه ای سپند شوخ اودلاره
منم تک کورممش سن داغ هجران سن نه سیزلار سن

من ای فی اولمشم بیتاب اوز فریاد نالمدن
بو یانار اود منی ایتمش نیستان سن نه سیزلار سن

گر کدر کیم قفس قیدنده من فریاد ایدیم بلبل
میسردو سنگا سیرکستان سن نه سیزلار سن

سنیق مینا کیمی من سیزلاسم بیجا داکل (قوسی)
بو کولمش قد ایله ایطاق نیسان سن نه سیزلار سن

غزل

ای سنبل زلف اول کل رخساره دوشرسن
اوز باشنکا فکر ایت که آباغلا ره دوشرسن

زنهار انکا آینه ای سنک دل آلمه
اوز جانکا رحم ایله که اودلاره دوشرسن

تاخیر شکینک داخلی کنجایشی یوخدر
کر فکر دوای دل بیماره دوشرسن

کر ویرسه کونکل طاقت نظاره فرینک
(۱) زنهار آنکا آلدانمه که زنهاره (۲) دوشرسن

من دام بلایم یری مندن حذر ایله
کیم اودمه ای (قوسی) بیچاره دوشرسن

(۱) ساقین معنی سنهدر.

(۲) امان معنی سنهدر.

غزل

صبحدم گلزار ایچینده چالدی بلبل ارغنون
ایها العشاق قوموانکم لاتسمعون

رغوان دوتدی پیاله نسترن دولدردی جام
مطر با چال نغمه یا ایها المستغفرون

حسن روینک هر کورنار آفرین تحسین ایدر
شکر ایدن انعامه یوخ الا قلیلا تشکرون

کوزلرنک سرخوشلو قندان باده هم لافنک او خور
زیر لب ساقی دیر هر دم ولا هم یخزنون

(قوسی) نک فکری بودر یولنده جان قربان ایده
هر کورنده دیبه سن انالیه راجعون (۱)

(۱) اشبو غزل (تذکره نواب) ده یا گلش اولاراق ملا یناه واقفه استاد
ویر بلمش در. «ممتاز»

غزل

تشنه کازار داغ لاله زارم آه آه
تخته مشق جنون نو بهارم آه آه

سیل ویران ایلین ایو قابل تعمیر دور
نیلیم من کیم خراب روز کارم آه آه

قدرتم یوخ چرخ ایوندن باشم آلوب چخمقه
بر اوزی باغلو کوزی باغلو شکارم آه آه

ایله کیم سیلاب او کنده خارو خس پامال اولور
پایمال کریه بی اختیارم آه آه

صیده کر یوز یرده زنجیر اولسه ممکن دور خلاص
من گرفتار کمند زلف یارم آه آه

نالهدن خالی کلور گاهی سپند اوز؟ کونکلمی
آه کیم من ییز بانم بیقرارم آه آه

حیف (قوسی) چرخ صبح پیچ وتابم حیف حیف
آه نیلم شمع شام انتظارم آه آه

غزل

سالدی اول سرروان سایه هوا خواهاره
آیاغی باغلی لزه الاری کوتاهاره

قانی اوز بویتنه در کچمین اوز قانندن
کر نگاهنک دوشه محشر کونی خونخواهاره

کاکنک فکرینه من ایله که چولقا شمش ایدیم
چیخر ایدیم کو که یاپشسه ایدیم آهاره

سایه لطف سالوب باشمه بیرسر کش کیم
بویتنک اکمز سر کو ینکده کدا شاهاره

عالمک درد سری عقل ایش ای بیخودار
بونی مندن ایشیدوب سیز دینک آکاهاره

نه قدر یا ندریر اود شام غریبان (قوسی)
ویرورم شمع کیمی آرخه سحر کاهاره

غزل

قان ایچمه کونکل ساقی خونخوار کلنجه
صبر ایله کوزم نوبت دیدار کلنجه

(کل) لر دوشجقدور کوزیمه خون جکردن
کل سیرینه اول نوکل بیخار کلنجه

فریاد که هجران منی برباد ایده جکدر
اول آتش سوزان شرربار کلنجه

ی وای که حیرت منی دیلدن سالجقدور
اول نوش لب و آینه رخسار کلنجه

افسوس که حسرت منی مندن آلجقدور
بازارمه اول (۱) آریجه دینار کلنجه

بیر دور منکا مرهم کله یا کامیه (قوسی)
کیم تازه نور یاره لرم یار کلنجه

(۱) آری؛ تور کجه خالص صاف، و تمیز معنی سنه در. بو کلمه یی اسکی
شاعر لریمز چوق ایشلمشدر. شیمدی ایسه مترو کدر.

ناقص محک اولدی قمونک قلبی دغلدن
بیر سکه درست آریجه دینار اله کیرمز

موسی کبی کر عاشق ایسنک کونکلنکی (آرید)
صاف اولمیه جق آینه دیدار اله کیرمز
(سید نسیمی)

هله بو کلمه (مثل) لریمز ایچ-ریسنه ده گ-یره بیلمشدر. (نه وار آللهه شکر-
آیدان آریبام گوندن دورو) «ممتاز»

غزل

یترمی رشته جان کوهر یکانه سنه
که کون کمندی آنک یتمز آستانه سنه

من محقری صید ایتدی اول هلال ابرو
که چرخ رشک آپاریر پایه نشانه سنه

ندر حیات دل و دین که ایتمیم بیر بیر
فدا کر شمه سنه نازینه بهانه سنه

حرامی کونکامه تاپشوردی زرنشان اوخار
که هر بیرسی دگر پادشه خزانه سنه

نوله فغانم ایشیت سن که کل قولاغ اولمش
آیاغدن باشه دین بلبلنک ترانه سنه

غم بدن بتر ایدل که نو بهار کچر
ویرنجه مرغ چمن رونق آشیانه سنه

اگر خبر بوله قوش گوشه ذوقیدن (قوسی)
بلای دامی ایدر اختیار دانه سنه

غزل

بِحمد الله یا تو بدر سینم اوزره داغ داغ اوسته
 بلی مشهور سوزدر اول مثل کیم یاغ یاغ اوسته

قرا در روز کاری هر کیمنک کیم کونکلی روشندر
 بیلور هر طفل مکتب کیم یازلمز آغ آغ اوسته

قیامت هم اولورسه دور منم اول سرو آ یاغندن
 سنکا ارزانی بلبل کل کل اوسته باغ باغ اوسته

ایاغدن سالمیوب مینای کردون مهلتیم ویرسه
 یوز ایل ال باغلارام قوللقده ساقی بیر ایاغ اوسته

نه تاثیر ایلسین یارب نه وجه ایله کورونسون کیم
 فلکده یولدوزیم بیر لاله در بیر قارلو داغ اوسته

دیمه کیم بیلمنم عشقنکده درد و داغ قدرین کیم
 کونکل تیرر کوزیم پروانه لر تک بو چراغ اوسته

نه کلشندر بو بیر کلشن که تا ایشار کوزیم (قوسی
 همین بلبل کورر بلبل یاننده زاغ زاغ اوسته

غزل

آتمه زنه‌هار ستم داشتی دیوانه‌لره
که پریلر بغیلوبدور بو پریخانه‌لره

عشق هر چند کز حسن دیوب قاپو قاپو
اوز آ یاغیله کلوب کنج بو ویرانه‌لره

کوز و کونکام سنی ای لیلی آفاق ایستر
نوله کر باسنن آ یاغنک بو سیه‌خانه‌لره

زلف کا کل سوزی ایله کیجه می صبح ایدره
طفل نادان کیمی او کر نمشم افسانه‌لره

بو خمار ایله نوله باده‌یه من یالوارسم
بویی مینا اوزی ساقی کوزی میخانه‌لره

قارالوبدور بر ایکی شمع کوزونک محفله
اوتتمش سن شب مهتابده ویرانه‌لره

کل د کل شمع د کل (قوسی) یه منظور اما
صبح بلبل‌لره بنکزر کیجه پروانه‌لره

غزل

نه لب دور وه نه آغزدور بو یارب وه نه سوزدور بو
ایراغ اولسون یمان کوزدن نه مژگاندور نه کوزدور بو

او رخسار ایله قارشو آب اولمز دوردیغی یرده
نه یوزدور بو کوزوم آینه ده یارب نه توزدور بو

دمادم حسرتکدن باغریمنک قان اولدیغی وجهین
اینانور کوزلرنک اما لبتک سانور که سوزدور بو

دکل نقصان ایکی دنیا به آلسن عاشقنک کونکلین
من و تنکری و میزان و محبت کیم اوجوزدور بو

اگر کر دونه (قوسی) عجز ایدوب یالوار سه عیب اولمز
کیم اول بیچاره بیر یالقوز بلا کشدور (۱) دوقوزدور بو

(۱) دوقوز: نه رواقه اشاره در

غزل

عنانم آلدیلر الدن دل زار آ یرو یار آ یرو
منی دیوانه ایتمش لر خزان آ یرو بهار آ یرو

جگر گاهم سو کر لر تاب و طاقت مندن ایستر لر
سپهر آ یرو شب هجراتنک آ یرو روز کار آ یرو

خزان فصلنده بابل کوش سندن الامان مندن
که آ یرو شیوه دور صبر و تحمل زینهار آ یرو

خیال عارضنک کونکلمده پنهان داغی کو کسمده
منی مست ایلدی سیر کل آ یرو لاله زار آ یرو

بو ایل یارب نه کل لر درسون اول کلزاردن بابل
با کر من آ یرو تو کسم کوز یاشی ابرو بهار آ یرو

نجه خواموش اولم ای غنچه سن تک من بو ککشده
که مندن ناله ایستر بابل آ یرو نوبهار آ یرو

بوینکدن آ یرو نقش پای تک الدن کیدر (قوسی)
خرامنکدن سننک ای آهوی مردم شکار آ یرو

غزل

بخیر ویرانه می گردون سا نور کیم خانماندور بو
نه بیلسون کیم قناتسینز قوشلر ایچون آشیاندور بو

دسلمانلر لب میکو نه آلدانمنک که قاندر بو
کونکل یخشی لره زنهار ویرمنک کیم یماندور بو

یغیب دامانکی عاشقدن ای سرو روان اومه
که حسنتک چاغی بش کوندراوتر کنج رواندور بو

دیرلر کیم نشان بولمق دهانتکدن میسردور
غلطدور افترا دور محض سوزدور بو یا لاندور بو

کچر مژگانلر تک داشدن چکنده کوز قاشنک یابین
اگرچه بیرخمیده اوخدور اول بیر ناتوا ندور بو

منی مست ایتدی دور خطنک ای بدمست هشیار اول
بهار ایسه منکا اما سنکا فصل خزا ندور بو

دیردیم کیم سننک موی میاننک وار او اه اما
یتوشدیم اول خیالنک سرینه کیم بیر کما ندور بو

بهار اوتمکده دور (قوسی) کوزنک آچ غنچه تک اویمه
یتوشور کوچمکه نوبت سنکا هم کارواندور بو

غزل

نه غم گر هر نفس خون دل ایچسم عادتیمدور بو
نوله اولسم دیرسم دمبدم خاصیتمدور بو

منی سایه نکدن اولمز فرق قلمغ بسکه پامالم
بلی فرمان روای ملک فقرم شو کتیمدور بو

عنانمدن دوتر اشک روا نم قطع راهنکده
منکاتمکین ساتان سیماب صبر و طاقتیمدور بو

بیابان جنون ملکم پلاس فقر دور مالم
یغلمش درد و داغنگ باشیمه جمعیتیمدور بو

نوله کر خاکسار و ناتوان و پایمالم کیم
دیار عشقده معراج شان و شو کتیمدور بو

کمال خوارلغ اوج قبول عشق دور (قوسی)
سانورلر خاق نقصان لیک قدر و قیمت دور بو

غزل

تا اوج دوتدی بابل دستان سرا سسی
گاهی کلور قولاغمه بر آشنا سسی

نالاهم کونکلار آچدی و کونکلام آچلمدی
نی عقده سین خچن آچر اوز دلکشا سسی

ایتدی منی دلوک دلوک اول غمزه بیخبر
چخمز کان زمانده خدنک قضا سسی

هر کیمسه طبل کوچنک ایشتمز سسین که کل
واری قولاغدرر آنکا یتمز صبا سسی

لوٹ غرضدن آرینوبن ایله ناله کیم
تائیر ایدر بو قاپوده بیمدعا سسی

بیر دور منکا که کولکه سی باشمدن آشما سنک
اول ناوکنک قیزولتوسی بال هما سسی

رهزن بو یولده خضر لباسنده (اون) ویرور
(قوسی) نجه تمیز بوله رهنما سسی

غزل

اغیار آلدی چوره می جانان هرای های
آلدی بو درد لر منی درمان هرای های

بی تاب ایکن دولانمغه باشینه ساقی تنک
سالدی آیاغدن منی دوران هرای های

زنهار یا دیلم دوتر و کوزلریم کورر
بردم یتش هرایمه جانان هرای های

ای سرو حسرت ایله کمان اولدی قاتم
بر قاتله اولمدم سنکا قربان هرای های

هجر و خمار (مدرسه کنجی) اسیری ام
ساقی و جام صحن کلستان هرای های

زاغ و زغندن اولدی چمن تنک غنچیه
کلبا تک عندلیب خوش الحان هرای های

کافردور اول اکرچه مسلمان اوشاغیدور
ترسا هرای های مسلمان هرای های

کونکلم دوتولدی (خاک وطن) دن یمان منم
ای (مشهد غریب خرا سان) هرای های

زنکار غم کوز آینه سین دوتدی (قوسی) تنک
ای خاک سرمه خیر (صفا هان) هرای های

غزل

خوب یتشدنک یخشی آلدنک کونکلمی ای یاره‌هی
ای دولا نم باشنکا ای نازنین دلدار هی

آب حیوان روح قدسی یا مسیحا سن نه سن
هر نه سن جا نم فدا اولسون سنکای یا رهی

بحر رحمت موجه کلدی اعطش بسدور کونکل
آب کوثر با شدن آشدی مرغ آتسخوار هی

قانمی می باغریمی قان کونکلمی ایتدنک کباب
چشم هی نظاره هی ای شعله رخسار هی

سروی قلدنک پای بند و بلبلی لال ایلدنک
شیوه رفتار هی ای لهجه کفتار هی

گرچه مین یول شمع تک اولدم دیریلدیم شرم‌دن
یخشی کیردنک قانمه ای طاقت دیدار هی

فارغ ایتدنک مر کدن خضر مسیحا تک منی
ای حیات جاودان سر چشمه سی کفتار هی

دوست اولدردی منی ایدشمن اولمک چاغیدور
یار یاندوردی منی یان ایمدی ای اغیار هی

من اونوتسم عاشقم اما اونوتمنک سیز منی
کعبه هی بتخانه هی تسبیح هی زنار هی

کرساغالغ کونکلی ویردنک (قوسی) اولمز اولمه‌سن
چون طیبینک قارشو کلدی بسدور ای بیما رهی

غزل

تظام دن اوسانندی ظلمدن دلدار اوسانمزمی
جفا و جور دن اغیار اوسانندی یار اوسانمزمی

اوسانندی باده کورنکدن میخانه او باشی
مکر مظلومار قانندن اول خونخوار اوسانمزمی

توتوشدی شمع کونکلم دمبدم پروانه یاخمدن
بو معیندن مکر اول آتشین رخسار اوسانمزمی

سپهر آهنین دل آتشین آهمله موم اولدی
ستک کونکنک ستمدن آخر ای دلدار اوسانمزمی

چمنده جانه یتدی باغبان بلبیل نواستدن
منم فریاد آهمدن مکر اغیار اوسانمزمی

اولور آخر مکرر کر حیات جاودان اولسه
بو بی انجام ایشدن عاشق بیعار اوسانمزمی

یوخو عالمیره تلخ اولدی (قوسی) تنک فغانندن
بو عاجز ناله لغدن یارب اول بیمار اوسانمزمی

غزل

ایستر کوزیم که کوستره دلداره کونکلمی
 کیمدر که بیر یره یغه صد پاره کونکلمی

نه تابی وار وصاله نه هجرانه طاقتی
 سالدی فلک نه اودلاره بیچاره کونکلمی

بیلیم که قانده بولدی سنک مست کوزلرنک
 میخانه لر سبو کشی آواره کونکلمی

ای شمع سن که محرم بزم وصال ایسن
 زنهار بیر سفارش ایله یاره کونکلمی

امداده قاره کونلولره یخشی در صبا
 اول کاکل آرسده منم آره کونکلمی

رحم ایله کیرمه قانینه اول قانی دولمشنک
 ای خال ویرمه غمزّه خونخواره کونکلمی

(قوسی) شکایت اوز که الندن رواد کل
 کیم سالدی اوز کوزیم منم اودلاره کونکلمی

غزل

کچ تغافل بیرله مندن ای ایدن شیدا منی
 کیم بو کونده کور مسین هیچ کافر و ترسا منی

زلف تک چولقا شدم اول موی میانک فکرینه
 سالدی بیر اینچه خیاله بو اوزون سودا منی

مست اولان ساقی الندن شیشه نی آلمغ کرک
 کونکلمی آل کیم یمان آلدی بو استغنا منی

دوشدم و دوردوم یولنده هر قدر مینا کیمی
 بیر آیاغ یتورمدی تپراغه اول صهبا منی

ضعف روز افزون ایدر کریله پنهان جسمی
 سن تک ای مجنون چوخ ایستر آز تاپار صحرامنی

تا آیاغه باشمی یتورمدی رام اولمدی
 حلقه دام ایلدی اول آهوی رعنا منی

ایندی (قوسی) جوهرم پیدا منی آینه تک
 هر قدر سیماب تک بحث ایتدی تا پیدا منی

غزل

کل اوز النکاه روشن ایله شمع داغمی
ای آفتاب بیر کیجه یاندر چراغمی

هم چشملر خجالتی ساقی یمان اولور
می کر یوخ ایسه قان ایله دولدر ایاغمی

کمنام قیلدی بسکه منی خاکسار عشق
عقای بی نشاندن آلورلر سراغمی

چیخمز نوای چنک کیمی پرده دن سس
استاد عشق بس که بوروبدر قولاغمی

تا داغ قانلی زخمه کل باسدی لاله ننگ
رشک آتشی قاووردی سزیلدندی داغمی

اولدی فزون کوزیم ایشیغی آه اشکدن
یاندردی غنچه کیمی یل و سو چراغمی

سرچشمیه بولا نمغی سوینک دلیدر
حال دلم سورینجه کورنک کوز بولاغمی

بیر بزمده که فرق اولنه صدر و آستان
زنجیر زلف باغلیه یلمز ایاغمی

(قوسی) یاخاردی (نسل غمی) جاودان منی
یاندرمسیدی مصرع رنگین چراغمی

غزل

منم شوخ ستمکاریم
 تغا فلدن اوسانمزمی
 فراموش اولمین یاریم
 منی بر قاتله آنمزمی
 می کلفام ایچون مهوش
 ایدن آزار درد کش؟
 شراب صاف تک بیغش
 مکر بر کون بولانمزمی
 هر ایمدن سپهر دون
 تو کرانجم کوزندن خون
 اوساندی جوردن کردون
 هنوز اولماه اوسانمزمی
 طیب فارغ البالم
 که سندورمش پروبالم
 منم یلمزمی احوالم
 دیسم یارب اینا نمزمی
 دیلنده بلبل زارنک
 رواندر و صفی کلزارنک
 کورنده عارضنک یارنک
 یوزی یوزدن اوتانمزمی
 کلوب اول سرو ناز اوتدی
 دل بیتابی محو ایتدی
 قیامت کلدی و کیتدی
 بو غافل هیچ اویانمزمی
 ندور تقصیریم ای کافر
 سوزی شیرین اوزی ساحر
 بو (قوسی) باشنکا آخر
 دولانورمی دولانمزمی

غزل

ضعف غمناکده اول کمرنگ سورمه حالیمی
بیر موی پیچ و تابه سالوبدر خیالیمی

هر نخل اگرچه باشین اگر برک و باردن
بی بار و برک کور منم ا کدی نهالیمی

عشق آتشینده صورت حالم سوران منم
کور یار صورتینی قیاس ایله حالیمی

کل کل که سنسینزای کل رعنا قفس کیمی
سیندیردی تنکنای چمن شاخ و بالیمی

چولقاشمق ایسترم بیله تار زلف تک
سودای ام کورنگ بو خیال محالیمی

(قوسی) بو وجه دن وار قانه؟ نسبتیم
کردون آفتابنه ویرممم هلالیمی

غزل

سن که سالد نک چوللره مجنون تک ای لیلای منی
قویمه کیم صید ایلسون هر آهوی رعنا منی

آخر ای عشق ستمکر کونکلمی ویردنک آنکا
دیمدنک کیم اولدرر ظالم بوی بی پروا منی

تایلو بسن کیم سننک جورینکدن ای ماه اینجیمم
اینجدیرسن بو سیدن هر نفس بیجا منی

قانلو ایشرلر کبابی رندلر میخواره لر
چوخ داخی یاندور مکل ای مست بی پروا منی

وار امیدیم کیم المدن (ساقی کوثر) دوته
هر قدر سالسه ایاغدن کبند مینا منی

آستانه نکدر سننک اوز آستانه نک ایسترم
(قوسی) تک مهجوری قویمه بیله یا مولا منی

مخمس

قورخیم بو که جانم چیخه غمخوار کلنجه
 جان آیريله تدن کل و بی خار کلنجه
 ای وای که الدن کیدیرم یار کلنجه
 دیلدن دوشرم باشمه دلدار کلنجه
 عمریم اولور آخر مه انوار کلنجه

سنسینز نیجه جانم دوتر آرام بدنده
 روحم نیجه سنسینز دولانور خانه تنده
 هوشیم داغیلور یادیمه یار آدی کلنده
 معذور دوتک کیم بو کلستان و چمنده
 صبر ایلمرم ابر کهر بار کلنجه

کل چاغیدی می ویر منکا ای ساقئی پرفن
 بلکه اوله کونکلم غم ایله عقده دن ایمن
 بو بزنده بیر مونس همدم منکا سن سن
 هر کس نه ییلور من تکی می قدرینی کیم من
 قانلر ایچرم ساقی خونخوار کلنجه

یارنک لب لعلی من بیماره شفا دور
 زلف سیهی خال خطی درده دوا دور
 بلبل کیمی کلشنده ایشم شور و نوادور
 پروانه تکی کونلریم ازبسکه قرادور
 عمریم یتر انجامه شب تار کلنجه

غرق ایتدی منی لیجه (ما) سیل حوادث
 باشمدن آشوب موج بلا سیل حوادث
 ای وای کونوم ایتدی قراسیل حوادث
 فریاد که سیلاب فنا سیل حوادث
 داغیتدی منی اوستمه معمار کلنجه

آخر غم یار اولدور جکدور سنی قوسی
 درد و غم زار اولدور جکدور سنی قوسی
 (حامد) (۱) کیمی خوار اولدور جکدور سنی قوسی
 بو درد که وار اولدور جکدور سنی قوسی
 اما که غم اولدور مسه غمخوار کنگجه

(۱) «حامد» آذربایجان شاعرلرینک مشهورلریندر که (قوسی) دن چوق-چوق قاباق یاشامشدر. اونک باره سنده گله جگده آ پروجه بحث ایده جگم. هله لک (حامد) ک وارلغینی ثبوت ایتمک ایچون بیر (مربع) ینی آشاغایا کوچوردیم.

کونکلم ایستر کورم یاری
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر
 آرزولارم وفاداری
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر

اولمشم عاشق دیدار
 اولدی باشمه دنیا دار
 کورمسم قیللام آه وزار
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر

قربانم یارینک آدینه
 حق یتوشسون فریادینه
 منی سالورمی یادینه
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر

یوله دیکمشم کوزیمی
 اونوتمشم اوز اوزیمی
 پاینه سورتوم یوزیمی
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر

شکسته (حامد) م جانان
 دردینکدن اولدوم الامان
 سک رقینک اولسون یمان
 اوچ کونده بیر بش کونده بیر

غزل

صبر ایله عاقبت می اولور قان دیدیکلری
صبح وصال اولور شب هجران دیدیکلری

عرش برین غبارین آنتک توتیا قیلور
هر چند مشتمت خاکدور انسان دیدیکلری

اعلنکده جام باده کیمی جمعدرر سنک
آب حیات و آتش سوزان دیدیکلری

(قوسی) کرک که کعبه دیوب اقددا قیله
(تبریز) قله سینه (صفاهان) دیدیکلری (۱)

(اصفهان) شهری (یافت) اولادندن (اصبهان بن فلوج) ک آدیله آدلانمشدر.
اما بعضی فارسی مورخلری (اصفهان) ک اصلنی (سپاهان) عد ایدیورلر که لشکرلر
عسکرلر دیمگدر. و بوکا دلیل اولاراق وقت ایکن عجم قوشونینک اورایه توپلانما.
سنی گوسته ریورلر. عرب مورخ و شاعرلری ایسه بوگونه کبی (اصبهان) یازمه قدده درلر.
متداولی (اصفهان) مخفی (صفاهان) در. «ممتاز»

رباعیلر، مطلعلر، مفردلر.

هرچمن صحنده کیم اول شاه شوخ و شنک اولور
دود آهم ابر کوهر بارتک اورنک اولور
کاسه کاسه خون دل کیم کردش کردون ویرور
باشه بی اگراه اکر چکسن می کلرنک اولور

بو باغریم قانه دوندی هجر الندن ساقی می قانی
توتوشدی استخوانم قانده دور نایی و نی قانی
نه رستم قالدی دنیا ده نه زال و زر نه کیخسرو
سلیماننک بساطی قانده دور کاس و کی قانی

ایسترم عالمده هرگز بیر زمان شاد اولمیم
چونکه کونکلم من ملول اولمقلقمله شاد اولور

سبزه تک منده بیر امیدله پامال اولدیم
نوله ای سرو روان باشمه سالسن سایه

ساقی ایباغه قانیمی کرتو کمک ایستسن
باری شراب نابله ایت بی خبر منی

قاره داش ایله کهر بیر دور خریدار اولمسه
پادشاهم بیلکن من تک کدالر قدرینی

تراش ایت هر نه وار باشنده قوی دورسین همان کا کل
قیریلسه غم د کل لشکر کرک سردار ساغ اولسون

الندن جانه یتدیم ایسترم ترک ایلم مهرینک
منکا بو ایشده ویرمز نیلیم هر کز رضا کونکلم

اغیار ایله کزن کوزیم اول دلر بایی کور
هر ناکس ایله همدم اولن بیوفایی کور

بیزی بیر کز آنکار اولسن کلورمی شانکا نقصان
سلیمان مونجه شو کتله آنکاردی دائما موری

لغتچیه

- عقدہ - دو گوم، گرہ.
 نسیم - سحریلی، مه، بادصبا.
 عقد - قلادہ، بوغاز باغی، حمایل.
 قلمزم - بحر، دریا، دگن.
 خزان - پایز، خریف.
 عزلت - انزوا، تک اوتوریلان یر.
 صرصر - شدتلی کولهک، تندباد.
 کلکون - گل رنگلی، گلرنگ.
 ابلق - آلا، آلاباجاق آت.
 ارزانی - اوجوزلق.
 عذبن جلاو، دیزگین.
 رسا - یتوشن، یتوشدیرن.
 دانله - یارین، صباح.
 قر - آراش، تیل.
 پود - آرغاج.
 اکمل - پک کماللی، داهی.
 چین - قیریش.
 جبین - آلین، پیشانی.
 شکوه - شوکت، عظمت.
 انجام - عاقبت، سوک.
 عنوان - سرلوحه، آدریس.
 سرد - خنک، سویوق.
 حمرا - سرخ، قیرمزی، قیزل.
 کشته - مقتول، اولدیریلیمش.
 نثر - سپمه، داغیتمه، شاباش.
 تشنه - سوسامش، عطشان.
 ابر - سحاب، بولود.
 رشک - حسد، قیسقانما،
 ناولک - کیپرک، مژکان.
 پیمنه - قدح، آباغ.
 خاکستر - کول، رماد.
 برهان - دلیل، حجت.
 مد - اوزاتما، اوزانما.
 علو - رفعت، یوکسککک.
 قرب - یاقینلق.
 کیوان - زحل یلدیزی، برجین.
 توسن - اسب، آت.
 لامکان - یرسینز، محلسینز.
 کاشانه - قصر، آشیان.
 محقر - ذلیل، خوار.
 روضه - باغچه، چمن.
 رضوان - باغبان.
 اضطراب - عذاب، سیقینتی.
 اوراق - ورقار.
 غدر - خیانت.
 نگاه نظر - باقیش.
 قرغیب - رغبت ویرمه، آرزو ایتدیرمه.
 منع - یاساق، قدغن.
 معالج - علاج ایدن، دوقتور، ساووجی.
 زنار - کشیشارک باغلا دیغی قیل قورشاق.
 پاسبان - کشیکچی.
 لایزال - زایل اولمیهن، ابدی.
 رزق - نفقه، معیشت.
 کرداب - سو بوراغانی.
 بقا - آخرت، عقبا.
 جاودان - ابدی، همیشه لیک، باقی.

- کستاخ — جسور، اوتکون، بی پروا.
 چهره — یوز، سیما، بگز.
 معبز — عنبرلی، عنبر قوقولی.
 تبسم — کولومسونمه، نیم خند.
 برک — ورق، یاپراق.
 دف — دائره، قوال.
 رقص — اویناما، تانس.
 شاب — گنج، جوان، دلیقانی.
 سپند — اوزرلک تخمی.
 زنهار — امان.
 آسیاب — طاحون، دگرمان
 سایه بان — کولگه لک، سیوان.
 طناب — ایپ، ریسمان.
 خن — ساپان.
 بیکانه — یاد، اوز گه.
 تغافل — یالاندان غفلت گوسترمه.
 وداع — مفارقت،
 ملول — ییزمش، بیقمش.
 سمندر — ایلانه آغو ویره.
 دون — محو پست، آچاو.
 سقف — لپه، پاتالوق.
 کمین — بوسقو.
 ژیان — قیزغین، جوشمش.
 فضا — بوشلیق.
 رعونت — انسانه آغیر کله جک وضع.
 نخل — آغاج، درخت.
 مهجور — اوزاقده قالمش،
 سرشار — داشقین، مالامال.
 یتیمار — خصوصی اکین یری.
 گنج — کوموچ، دینه.
- عنبر بیز — عنبر ساچان.
 مصور — رسام، تصویرچی.
 دستور — حکم، قانون.
 نوشه — زاد، آزیق، قوت.
 گنجینه — کنز، خزینه، دینه.
 مومیا — موهوم دواء.
 نرخ — قیمت، دگر، بهاء.
 خم کشته — اگیلمش، خم اولمش.
 فردوس — بهشت، اوچماغ.
 اسپهان — اصفهان.
 کز — دفعه، یول.
 دشوار — مشکل، چتین.
 سیلاب — سیل سوی.
 ملزوم — لازم ملزوم.
 قاتله — کره، دفعه، یول.
 استغناء — ناز، عدم تنزل، باقماما.
 سموم — سام یلی.
 سیراب — سوواریلمیش آبدار.
 اخگر — قور، خرده، اودپارچالاری.
 افلاک — فلکار.
 قوسی — کمانچی، یاییچی.
 هزار — بابل هزار دستان.
 مغز — بئین، ایلیک.
 گشتی — گمی، سفینه.
 غماز — تمام، غیبتچی، سوز گزدرین.
 دامن — اتک، ذیل.
 بیغش — صاف، قاریشقسیز.
 حاذق — ماهر، مهارتلی.
 بینا — گورن، بصیر.
 زیستان — قامشلق، نیزار.

کهر بار — کهریاغدیران.	برق — شمشک، رعد.
پرفن — چوق فن بیلن.	شکیب — صبر، دوزمه.
ایمن — خاطر جمع.	چری — قوشون. عسگر، یگی چری.
لجه — درین سو.	آشیان — لانه، یووا.
ماء — آب، سو.	سیماب — زیوه، جیوه.
موج — دالغا، لپه.	دستا — دستان حکایه، نقل.
پروانه — گیجه کپهنگی.	خدنک — اوق، یتر.
نوا — آهنگ، نغمه.	لوث = پیسلک، مردارلق.
نزاهت — پاکک تمیزلک.	آتشخوار — اود ییهن.
حوادث — حادثه لر.	تظلم — اظهار مظلومیت ایتمه.
فنا — عدم زوال.	سبو — دستی، صوچه، شراب قابی.
بیمار — مریض، سایرو.	صهبا — شراب، باده.
حامد — حمد و شکر ایدن.	مهجور — آیری دوشمش،
ناجی — قورتلمش، نجات تاپمش.	تن — بدن، کووده.
قوسی — کمانچی، یایچی.	معذور — عذرلی.
لشگر — عسکر، چری، چریک، اوردو.	صحن — آولی، حیاط، ایشیک.
سردار — باشچی، باشبوغ، قوماندان.	شنک — گوله ر یوزلو، مسرور.
مهر — سیوگی، سویش، محبت.	اورنک — تخت، سریر، اورون.
قانی — هانی، نرهده، کو.	نایی — نی چالان، نایزن.
خریدار — آلیجی، مشتری.	ناب — صاف، برار، خالص.

آذربایجان ادبیاتی

آشاغادا آدلاری گوسته ریله ن آذربایجان شاعرلر نیک مجموعه اشعار و ترجمه
حاللاری نفیس صورته چاپدان چیقوب (آیدینلق) ماغازاسنی ایله قارل مارقس
میدانچاسی (بودقا) سندا ساتیلماقدادر.

۱. آقا مسیح شیروانی ۶۰ ق.
۲. ملا پناه واقف ۱۰ م، ۵۰ ق.
۳. نشاط شیروانی ۶۵ ق.
۴. محمد حسین خان مشتاق ۳۵ ق.

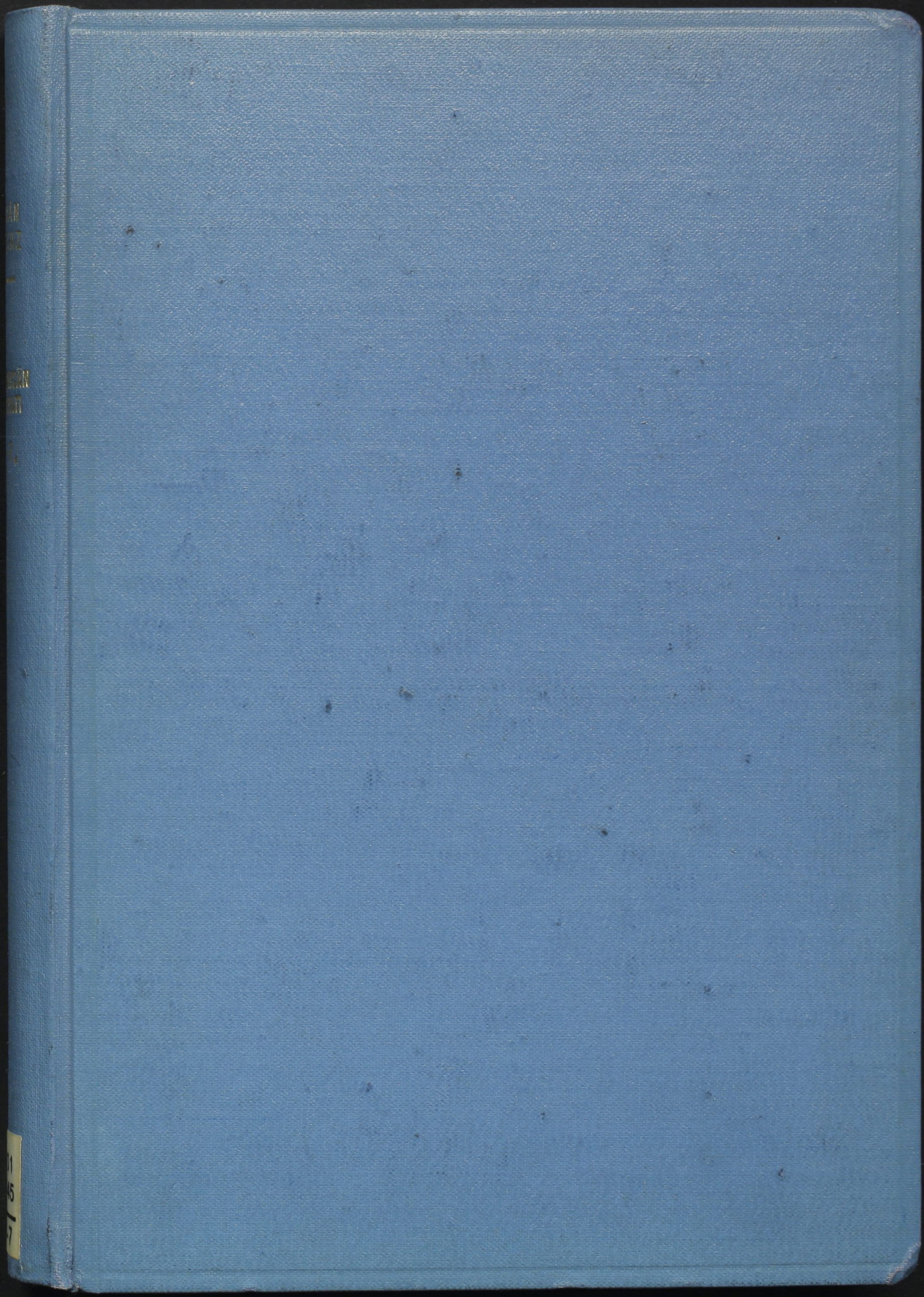
مولفی - سلمان ممتاز

ناشری - قومونیست غزیته سی

قيمتى: ۲۰ پىك.

آذربايجان مطبوعات مديرلگى نومرو ۲۹۰۴ سفارش نومرو ۲۶۳۲—۴۰۰۰

215

صایبی ۵

آذربایجان ادبیاتی

توسی

اون برنجی عصر هجری

مؤلفی : سلمان ممتاز

ترجمہ و تکرار طبعی حقی مؤلفہ عائد در

فومونیت شریانی

ادچوکی بن السطیل مطبعہ سی

۱۹۲۵

x-rite

colorchecker

MSCCPPCC0319

2019 Edition

